

Ю.В. Кравченко Ю.В. завідувач навчально- методичним кабінетом історії та основ правознавства КОШПО ім. В. Сухомлинського

Моя перша зустріч з А.Б. Резніком відбулася у серпні 1987 року відразу після призначення мене завідуючою навчально - методичним кабінетом історії та суспільствознавства. До цього я була знайома лише з окремими його публікаціями. Арон Борисович справив на мене гарне враження. Це була людина приємної зовнішності, його посмішка випромінювала тепло, людяність та високий інтелект. Ми запрошували Арона Борисовича для читання спецкурсів, лекцій та проведення практичних занять для слухачів курсів підвищення кваліфікації. Для мене це була велика школа фахового збагачення, методичної майстерності. Арон Борисович був мудрим наставником, щедрим на поради і слова підтримки. Він умів слухати співрозмовника, чути думку інших, критично осмислювати почуте і висловлювати власне бачення тієї чи іншої пробами. У його вдачі органічно поєднувалися природна інтелігентність, іронічність та тактовність, енциклопедичність, принциповість та доброзичливість.

Лекції та практичні заняття Арона Борисовича відзначалися високим рівнем науковості, глибоким знанням дидактики, методики, комунікативністю з аудиторією. У них він особливу увагу звертав на формування предметних умінь і навичок, вирішальну роль самоосвіти вчителя. У той час у всесоюзному фаховому виданні «Преподавание истории в школе» він мав чи не найбільше публікацій серед вчителів історії колишньої УРСР, зокрема, статті «Ученики исследуют невидимые доходы», «Профориентация учащихся в процессе преподавания обществоведения», «О проекте программы по обществоведению», «В.А.Сухомлинский о преподавании истории», «О формах учебных занятий по обществоведению», «О политехнической направленности изучения обществоведения», «Еще об ученическом реферате» тощо.

Він у числі тих, хто започаткував в області систему вивчення і реалізацію ідей В.О. Сухомлинського про розумове виховання учнів. Створена ним

оригінальна творча лабораторія була відомою за межами області, у республіках колишнього СРСР. А багато з тих, навчався у нього, нині

хто

продовжують його справу. Зокрема, заслужені учителі України - Н.Г. Мамалига (Новоукраїнська ЗОШ № 6), Л.В. Лещенко (Компаніївська ЗОШ І-ІІІ ступенів), вчителі-методисти Л.І. Лойтра (Маловисківська ЗОШ №3), В.Ф. Кудіна (Петрівська ЗОШ І-ІІІ ступенів Знам'янського району), О.І. Комірний. (Гайворонська ЗОШ № 5), В.П. Поліщук (Гайворонська ЗОШ №5), Н.С.Склярова (Голованівська ЗОШ № 1 імені Т.Г.Шевченка) та ін. Вони продовжують і примножують кращі традиції і педагогічні інновації Кіровоградщини.

Значну увагу Арон Борисович приділяв розвитку сільської школи.

Одним з основних напрямків реформи загальноосвітньої та професійної школи А. Рєзнік вважав диференційоване навчання. Зокрема, пропонував учням старших класів надати можливість поглибленого вивчення за їхнім вибором окремих предметів фізико-математичного, хіміко-біологічного та суспільно-гуманітарного циклів за допомогою факультативних занять. Цінними були його поради для вчителів історії, зокрема, технологічність уроку, його логічна завершеність. Під час проведення курсів слухачі оволодівали методикою самоосвітньої роботи, наукової організації праці. З нинішньої когорти вчителів історії саме моє покоління запам'ятало його виступи як невичерпне джерело педагогічного пошуку, інтелекту.

Передовою технологією була картотека вчителя, яка, на думку А. Рєзніка, допомагала здійснювати системний підхід до розумового виховання учнів. В умовах незалежної Української держави у березні 1994 року інститут системних досліджень освіти України проводив заочний семінар «Сучасні педагогічні технології - у навчальний процес» і запропонував для освітян України технологію «Картотека замість конспекту», автором якої був Рєзнік, вчитель ЗШ № 1 м. Гайворона, кандидат педагогічних наук (березень, 1994).

Основою педагогічної діяльності Арон Борисович вважав наукову організацію праці. На його думку, час на уроках та після них витрачається нераціонально, досить міцно утвердився формалізм, проводяться парадні заходи, так би мовити, для «галочки». Він вважав, що пізнавальна активність на уроці спонукає учнів до пошуку можливостей для розширення знань в гуртках, клубних товариствах, а позакласні заходи позитивно впливають на вивчення основ наук. А.Б. Рєзнік постійно наголошував на інтенсифікації навчально-виховного процесу і підкреслював, що неувага до технології

уроку гальмує професійний ріст учителя, його удосконалення, що педагогічні технології у нас на той час ще не склалися.

У 1989 році на семінарі в нашому інституті А.Б. Рєзнік обґрунтовував роль учнівського реферату як засобу залучення старшокласника до самоосвітньої діяльності. Він визначав його як синтез переказу і твору, навчав підходити вчителів поступово і дуже обережно, адже це було непросте випробування для вчителів та учнів, коли вперше дозволили випускникам обрати одну із трьох форм державного екзамену: захист реферату, підготовка повідомлення на одне із запитань та традиційна відповідь за білетами. Він рекомендував колегам особисто розроблені науково-методичні вимоги до реферату, а саме: в ньому повинні відслідковуватися вміння працювати з науковою літературою, учень повинен глибоко вивчити не менше п'яти джерел; оформлення реферату повинно відповідати загальноприйнятим нормам посилань на джерела і вимоги бібліографії. У додатку до реферату учень розповідає, як він працював над рефератом, з якими труднощами зустрівся і як їх подолав, що повчального взяв для себе у процесі роботи.

Його обґрунтування методичних підходів до написання реферату не втратило значення і сьогодні. На початку 90-х серед тем рефератів, які пропонував учням Рєзнік, були теми «Становлення державності в Україні», «Конституції України», «Сталінщина в Україні», «Від тоталітаризму - до демократії в Україні».

Велику роль у підготовці наших вчителів до викладання нового курсу «Людина і суспільство», «Людина і світ» відіграв А.Б.Рєзнік. Він із захопленням зустрів новий предмет. Пам'ятаю його побажання, коли він говорив: «Як було б добре до початку навчального року зібратися на всеукраїнський форум, де практики по-справжньому поспілкувалися б з авторами програм і підручників, розібратися, як будемо тлумачити те чи інше питання». Він мислив далекоглядно і стратегічно, зокрема, підкреслював, що тема «Громадянин і держава» особливо вирізняється своєю вагомістю, що це передній край політичного життя. В цьому курсі є дуже позитивна риса, що проблеми держави і державності перебувають у полі зору учнів протягом тривалого часу

